

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Petri Baptistae Bvrgi De Dominio Ser[enissi]mae
Genvensis Reip. In Mari Ligvstico Libri. II.**

Borgo, Pietro Battista

Romae, 1641

Principum, ac populorum, qui adhuc florent, ac primum Pont. Max.
Cæsaris, & Venetorum, maritimum Dominium. Cap. V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13096

vel benignitate domini percipiat, vel pro loci usu
 uectigal soluat necesse est; sic etiam maritimis ob-
 seruari precipimus. Hactenus Imperator, in om-
 nibus maritimum dominiũ terrestri adæquans:
 idemque mox eiusmodi maris spatia (*in uocis*
 appellat) inter se distare quantum debeant de-
 finit, aliaque præscribit iura his Epocarum do-
 minis, ut certis legibus dominium hoc priuatum
 in mari niteretur. Eius itaque iuris erat mare
 apud Græcos, Romanos, cæterosque, quos recen-
 suimus, quorumque imperia desinere, ut domi-
 nium, dominumque pateretur.

1. Const. 57.
 2. Remoras
 piscatorias
 uertit Hen-
 ricus Agylaus
 3. Const. 102.
 & duabus
 seqq.

*Principum, ac Populorum, qui adhuc florent,
 ac primum Pontif. Max. Cesaris,
 & Venetorum maritimum
 dominium.*

CAP. V.

NEQVE minus maritimi populi, ac
 Principes, quorum nostris temporibus
 florent Imperia, maris principatum
 exercent. A Summo Principum, ab ipso, qui vi-
 cem Dei gerit in terris, Pontifice Romano, duce-
 mus exordium. Pontifex itaque Maximus, qua
 rerum tēporalium Princeps est, in eo mari, quod
 Ecclesiæ dicitur, dominatur. Celebris est excom-
 municatio aduersus piratas, præcipue mare Ec-
 cle-

30 De Dominio Ser.^m Gen. Reip.

1. Vrb. VIII.
Const. 62. Pa.
floralis. §. 3.

2. Vgolin. de
Conf. Pont. re-
seru. p. 2. c. 3.
§. 1. Tolet. in
Summ. lib. 1.
c. 2. Suar. de
Censur. disp.
21. sect. 2. n. 8
Ant. de Souf.
relect. de cōf.
Bull. Cōn.
Dom. cap. 4.
disput. 25. &
seqq. Bonac.
de censur. in
Bull. Cōn.
disput. 1. q. 4.
punct. 2. n. 3.
Selden. maris
claus. lib. 1.
cap. 16. in fin.
3. Lib. 3. c. 66.
Statut. Vrb.

4. Guicciard.
hist. d'Ital.
lib. 8. in fin.
Fræc. Belcar.
verū. Gallie.
l. 11. nu. 39.
& habetur in
capp. huius
pacis impress.
Roma anno
1606. §. 6.

clesiæ discurrentes, id quod est a monte Ar-
gentario Terracinam vsque, in ¹ Bulla, quæ
die Cœnæ Domini legisolet, promulgata, quæ
non solum afficit piratas prædantes, sed vel
transeuntes. Agnoscitur autem hoc Pontificis
in illo mari dominium ab ¹ omnibus passim
sine controuersia, & de patrimonio Ecclesiæ
esse dicitur. Extat quoque ³ Statutum Urbis a
Summis Pontificibus approbatum, quo ciuibus
Romanis, & habitatoribus Urbis, & districtus,
piscatus in mari conceditur quidem, sed in ri-
pa regionis *Arenula*, videlicet sanctæ Seueriæ, &
Pauli, & in *piscarijs*, quæ proprios dominos ha-
bent, piscari prohibentur. Ad custodiam huius
maris Ecclesiastici Summus Pontifex in Cen-
tumcellarum portu, nuper ab Urbano VIII.
Pont. Opt. Max. ingentibus sumptibus, magna-
que cum prouidentia reparato, triremes habet,
cum Summo ipsarum Præfecto: & quotidie
videmus in eos animaduerti, qui circa hoc con-
tra eam *Bulnam* quicquam committunt. Neque
minus in Adriatico dominium sibi vindicat
Summus Pontifex, qua continenti ditionis Ec-
clesiasticæ, vt hoc verbo utar, correspondet;
Ideoque etiam Iulius Secundus Pont. Max. in
pace cum Venetis facta anno CIOIOX. ab ijs il-
lud ⁴ stipulatus est. Cæsar itidem Romano-Ger-
manicus mare, quod litora ad Romanum Impe-
rium spectantia alluit, sibi ac Romano Imperio
asci-

—do

ascribit. Qua de causa¹ cum superioribus annis, Ferdinando Secundo Cæsari, Suecorum Rex Gostauius pacis faciendæ capita Gedani proponeret, ac inter ea exigeret, vt Cæsar bellicas naues de Balthico mari deduceret, minime consensit Ferdinandus, ne suo maris illius dominio derogaret. In capitulationibus quoque Cæsareis, idem Ferdinandus, cum Cæsar fuit electus, se obligari passus est, ² inter alia, *Cum noua impositiones, & naues excubitorie Rheno a Batavis essent impositæ, ac præterea tum commercia, tum Electorum libertas, & Regalia, maximum detrimentum caperent, se eam rationem cum sex Electorum consilio initurum, quomodo ista abolerentur, & præuenirentur.* Videtur scilicet Cæsar ad præstandum teneri, ne mare Romani Imperij a Batavis occuparetur. Cæsarem³ autem vires maritimæ haud minores terrestribus sunt, cum inter Imperiales, quas appellant, ciuitates, quæ mari adiacent, nonnullæ habeantur, quæ centum, ac centum quinquaginta naues arment, atque instruant. Agnoscunt etiam Cæsares exterorum dominium maritimū: Maximilianus⁴ etenim Secundus sanciuit, ne quis ab Imperio in Moscouiam, aut Rigam nauigaret, nisi habita venia a Rege Polonorum; & ante ipsum⁵ Ludouicus etiam Secundus, Nicetam Patrimum Adriatici freti seruatorem appellauit. In hoc autem sinu Veneti dominium sibi ascribunt, longumque nimis esset omnia

1. In nostris Comment. de Bello Suecico. lib. I.

2. Capit. 19.

3. Estats. & empires. de l'Empire. sub titulo. forces.

4. Abschied des Reichsverordnungtags zu Erfure ann. 1567.

5. Apud Goldast. Constit. Imp. to. I. & Baron. annal. to. 10. an. 871.

32 De Dominio Ser.^{ma} Gen. Reip.

referre, quæ illi de sui maris dominio adducunt.

1. A Julio Pa-
cio, Francisco
de Ingenuis,
Frangipanio,
alijsque.

2. Relat. per
Stracc. tract.
de Navig. §. 8
Peregr. de Iur.
Fisc. lib. 8.

§. 14. Martiã
de Iurisdict.

l. 1. c. 33. §. 25

26. Pac. de

domin. mar.

Adriat. Man-

tuam Pat. au-

tuam fragm.

de Venet. alios

3. Diod. Sicul.

Biblioth. l. 17.

Integra de hoc ' conscripta fuere volumina, cum

Duce Ossuniensi in Neapolitano Regno partes

Regis gerente, de eo lis mota est, & Juriscon-

sulti, qui de dominio maris agunt, nostrum,

ac Venetorum, exempli loco, plerumque affe-

runt. Ac sane Veneti apertius, quam cæteri, hoc

Imperium iactant, die Ascensionis Seruatoris

facra, proiecto in pelagus solenniter annulo, quasi

maritimas nuptias celebrantes. Dux enim Reip.

Venetæ (magnum fortasse æmulaturus Alexan-

drum, qui cum Indicum Oceanum intrasset

cum classe, multa magnaue in eum pocula

coniecit, signum adeptæ possessionis) cum Ma-

gistratibus, & illustri cum pompa, superba, ac

ornata naui, quam *Bucentaurum* appellant, in

mare inuectus, gemmam annulo inclusam in

undas proiecit, additis verbis, *Desponsamus te ma-*

re, in signum veri, & perpetui dominij. Hinc ce-

lebre illud Sannazarij.

Viderat Adriacis Venetam Neptunus in undis

Stare urbem, & toto ponere iura mari.

Atque alius Poëtæ ad ipsam Venetiarum vr-

bem.

Adriaci Regina maris, quam serua veretur

Thetis, & obsequijs undantibus ambit aquarum.

Numerosam itaque Veneti habentes classem,

non modo telonia, & vectigalia, ac portoria na-

uigantibus imposuere, & piraticam cohibent;

Sed

4. Lib. 1. epi-
gram.

5. Dondini in
triumpo Ve-
neto de triu-
mibus Barba-
ris.

Sed neminem quoque in Adriaticum armatis cū nauigijs ingredi patiuntur: adeoq; huius dominijs tenaces sunt, vt cum superioribus annis Barbarorum triremes Adriaticum armate essent ingressę, ac fecissent prædam, indeq; Aulonis in portum, qui Turcicę ditionis est, se recepissent, nulla habita ratione impotentię Turcici Imperatoris, nullaque prorsus crudelissimi belli, quod ab ipso erat metuendū, easdem triremes in eo portu oppugnarint, ac ceperint, Barbaris omnibus caput abscissuri, ex peculiari lege in nauigantes armatos per Adriaticum, nisi illi matura fuga sibi consuluisent. Veruntamen hæc de Venetorum maritimo dominio adeo trita sunt, & vulgata, vt ea innuisse tantummodo sufficiat.

Aliorum Principum, & Populorum, cum Christianorum, tum Infidelium maritimum dominium.

CAP. VI.

ATQVI cum in Adriatici mentionem incidimus, occasionem nacti de maritimo Venetorum dominio verba faciendi, aliorum pene Principum fueramus obli- ti, qui etiam maris imperium tenent. Et quidem locus adeo opportunus declinari non poterat, ne sæpius eadem essent repetenda. Ad alios modo veniamus. Galli itaque, excusso Roma-

on

E

norum